

[Retoft.]

og stabile Indkomster, ikke skulde være med til at række en hjælpende Haand i dette Tilfælde. Jeg er ganske klar over, at det af de Personer og Selskaber, som vil komme til at betale Merindkomstskat, hvis dette Lovforslag skal opføres til Lov, vil føles som en Uretfærdighed, men naar man sætter et saa højt Indkomststal som 10 000 Kr. og derover, synes jeg ikke, det vil være nogen urimelig Byrde at paalægge de paagældende Personer og Selskaber. Jeg vil være tilbøjelig til at tro, at den danske Befolkning som Helhed vil finde, at dette Dækningsforslag er i Overensstemmelse med Ret og Rimelighed. Jeg tror nemlig, man skal være klar over, at den brede Befolkning, naar man staar og mangler de Penge, som skal benyttes enten til Tilskud til Kommuner, til Arbejdsløshedsunderstøttelse eller til Rentetilskud, har den Opfattelse, at disse Penge bør betales af den Del af Samfundet, som er paa Livets Solside med Hensyn til Indtjeningsmuligheder og Formueforhold. Jeg tror ikke, at man fra Oppositionens Side vil gøre klogt i at sabotere disse Forslag, men at det vilde hæve Rigsdagens Anseelse ude i Befolkningen, om man ogsaa fra Oppositionens Side gik ind i et ærligt og fordomsfrit Arbejde for at løse denne Opgave og faa disse Love vedtaget.

Jeg skal dernæst gaa over til at fremsætte et Par Bemærkninger angaaende det andet Forslag, som i Dag er til første Behandling, nemlig Forslag til Lov om Gældssaneringsydelse. Dette Spørgsmaal har ligesom det andet Forslag i en Aarrække været drøftet saavel her i dette høje Ting som i det andet høje Ting og i Befolkningen, og med fuld Føje. Vi kan vist nemt blive enige om, at Landbrugets Gæld i Virkeligheden er et af de alvorligste Spørgsmaal, vi i Øjeblikket har at tumle med. Landbrugsgælden er et Livsspørgsmaal for den store Masse af Landmænd, som under andre Omsætnings- og Afsætningsforhold og under andre Produktionsforhold har stiftet en Gæld, som de med de nuværende Afsætningsmuligheder og Arbejdsforhold ikke vil være i Stand til at forrente. Man kan selvfølgelig lade Livets ubønhørlige Lov raade og lade disse Mennesker gaa til Bunds, man kan lade Tvangsakkorderne og Fällitter hagle ned over disse Mennesker, der ikke er i Stand til at klare sig, men jeg tror alligevel, det vil blive et dyrt Eksperiment for det danske Samfund, for det er jo ikke saaledes, at det er de daarligste af Landmændene, som i særlig Grad er kommet i Vanskeligheder, tværtimod vil jeg hævde, at en hel Række af de

Landmænd, som for Øjeblikket sidder og slaas med den alt for store Gæld, i Virkeligheden er nogle af de bedste Landmænd, og i hvert Fald er der mellem dem, der sidder med den meget store Gæld i Forhold til de Forrentningsmuligheder, der i Øjeblikket er for Landbruget, en hel Del af den unge Slægt, som i sin Tid har købt Gaarde under Indtryk af, at der var saa gode Kaar i Landbruget, saa de var i Stand til at forrente relativt store Beløb. Derfor finder jeg det ganske rimeligt, at man henvender sig til Kapitalen og til de meget store Indtægter og siger: Dengang Landbruget var inde i en Højkonjunktur, var I jo ikke bange for at gaa med i Legen, I var ikke bange for at anbringe jeres Penge i Prioriteter, var ikke bange for at furnere Landbruget med Penge, saa det har kunnet paadrage sig disse store Gældsbyrder, saaledes at Landmændene nu, hvor de er kommet ind i andre Forhold, ikke er i Stand til at forrente Laanene, ikke er i Stand til at klare Gælden. Derfor finder jeg ogsaa, det er rimeligt, at man fra Statens Side siger, at Landbrugets Gældsforhold ikke er en privat Sag, men en Sag, som Staten maa tage sig af, og at man fra Lovgivningsmagtens Side siger: Kapitalen har selv været med til i sin Tid at gaa ind for den store Gældsstiftelse, og derfor bør Kapitalen ogsaa nu yde sin Indsats for eventuelt at faa denne Gæld bragt ind under sundere og bedre Forhold. Man kan vel ogsaa hævde, at det i særlig Grad er de Kredse, som dette Lovforslag henvender sig til, der er interesserede i, at der opretholdes et stabilt Pengevæsen her i Landet. Hvis det ikke sker, er det i første Række dem, det vil gaa ud over, saaledes at det vil være rimeligt, at de er med til at yde den beskudte Haandsrækning, som det i Virkeligheden er, naar de som Tvangslaan skal yde 100 Mill. Kr. i de kommende 4 Aar.

Jeg vil da heller ikke tro, at det, selv om man i de kommende 4 Aar over 8 Terminer tager disse 100 Mill. Kr. ind, vil faa nogen væsentlig Indflydelse paa hele det danske Kreditsystem. Jeg tror ikke paa, at det vil faa nogen særlig uheldig Virkning paa de danske Pengeforhold, og jeg kan heller ikke se, at det vil afføde særlige Vanskeligheder, selv om enkelte Formueejere kommer til at omplacere noget af den Kapital, de eventuelt har i andre Virksomheder, til et Statslaan, som forrentes med disse 3½ pCt. For Aktieselskabernes Vedkommende er det i særlig Grad dem med den gode og stabile Fortjeneste, man henvender sig til, og det kan jo siges, at det samme, som gælder for